

Rijksoverheid

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

 Beleidskompas

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Advocaten bij de Hoge Raad en de griffie van de Hoge Raad.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

In andere civiele procedures bij de Hoge Raad moeten partijen nu al langs elektronische weg procederen. Dit gebeurt via gespecialiseerde advocaten (hierna: advocaten bij de Hoge Raad) die daarvoor een digitale aansluiting hebben op het webportaal van de Hoge Raad. Dat betekent dat deze advocaten hun processtukken via het webportaal van de Hoge Raad moeten indienen en dat zij via dat portaal berichten van de Hoge Raad ontvangen. Advocaten bij de Hoge Raad en de griffie van de Hoge Raad hebben dus al ervaring met het verplicht elektronisch procederen via het webportaal van de Hoge Raad.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Een voorontwerp van het besluit is besproken met de Hoge Raad en voorgelegd aan de aan de Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht. Het ontwerpbesluit zal daarnaast aan de Raad voor de rechtspraak en een aantal betrokken beroepsorganisaties worden voorgelegd, waaronder de Nederlandse Orde van Advocaten, de Vereniging van Civiele Cassatieadvocaten en de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Naast de civiele cassatieprocedure bij de Hoge Raad bestaat ook nog de mogelijkheid dat een rechtbank of hof in een lopende procedure een rechtsvraag aan de Hoge Raad stelt als de uitkomst daarvan voor een veelheid aan soortgelijke zaken relevant is. Dit heet de civiele prejudiciële procedure. In de civiele prejudiciële procedure bij de Hoge Raad kunnen partijen schriftelijke opmerkingen maken over de hoe zij vinden dat de Hoge Raad de gestelde vraag moet beantwoorden. De Hoge Raad kan ook anderen gelegenheid bieden om schriftelijke opmerkingen te maken. Voor het maken van schriftelijke opmerkingen is de bijstand van een gespecialiseerde advocaat bij de Hoge Raad verplicht. Alleen die kan de schriftelijke opmerkingen indienen. Dit gebeurt nu nog op papier.

In andere civiele procedures bij de Hoge Raad moeten partijen nu al langs elektronische weg procederen. Dit betekent dat advocaten bij de Hoge Raad en de griffie van de Hoge

Raad het uitwisselen van stukken, verzoeken en mededelingen in die procedures via het digitale portaal bij de Hoge Raad doen. Alle betrokkenen zijn enthousiast over het verplichte gebruik van het digitale portaal.

Het is wenselijk dat in alle civiele procedures gebruik wordt gemaakt van het digitale portaal. Dit bespaart de betrokkenen (de advocaten bij de Hoge Raad in een prejudiciële procedure en hun cliënten en de griffie van de Hoge Raad) moeite en kosten en voorkomt papierverspilling.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Er wordt op dit moment nog op papier geprocedeerd in de civiele prejudiciële procedure, omdat elektronisch procederen nog niet verplicht is gesteld voor deze procedure.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Het aantal civiele prejudiciële procedures per jaar fluctueert. Het Jaarverslag 2022 van de Hoge Raad vermeldt hierover: "In 2022 werden 'slechts' zes prejudiciële vragen gesteld (tegen 20 in 2021). Gelet op het vooralsnog grillige verloop in aantallen prejudiciële vragen per jaar, is het de vraag of hier van een trend kan worden gesproken."

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

N.v.t.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het verplicht stellen van elektronisch procederen in civiele procedures kan alleen bij algemene maatregel van bestuur (amvb). Dit volgt uit artikel 33 lid 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Zonder overheidsinterventie blijven er verschillen bestaan in de wijze van procederen in civiele procedures bij de Hoge Raad en blijven betrokkenen in civiele prejudiciële procedures op papier procederen. Dit is een onwenselijke belasting voor alle betrokkenen.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel is dat partijen voortaan verplicht elektronisch procederen in civiele prejudiciële procedures bij de Hoge Raad. Hiermee wordt de wijze van procederen (via het webportaal van de Hoge Raad) voor alle civiele procedures bij de Hoge Raad gelijkgetrokken. Dit betekent een vereenvoudiging voor alle betrokkenen, waaronder advocaten bij de Hoge Raad. Een bijeffect is dat het bijdraagt aan het tegengaan van papierverspilling.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

16. Vrede, justitie en sterke publieke diensten

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Het verplicht stellen van elektronisch procederen in civiele procedures kan alleen bij algemene maatregel van bestuur (amvb). Zie het antwoord onder 1e.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

N.v.t. (zie antwoord onder 3a.)

- c) Wat is de beleidstheorie per kansrijke beleidsoptie?

N.v.t. (zie antwoord onder 3a)

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

N.v.t.

- b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten?

Het voorstel wordt zekerheidshalve ter toetsing voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). Dit gebeurt gelijktijdig met de internetconsultatie.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Dit voorstel regelt dat partijen in civiele prejudiciële procedures bij de Hoge Raad elektronisch moeten procederen.

In andere civiele procedures bij de Hoge Raad moeten partijen nu al langs elektronische weg procederen. Dit gebeurt via gespecialiseerde advocaten bij de Hoge Raad die daarvoor nu al een digitale aansluiting hebben op het webportaal van de Hoge Raad. Met dit voorstel wordt de wijze van procederen voor alle civiele procedures bij de Hoge Raad gelijkgetrokken.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [Doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- Brede maatschappelijke impact?

Het voorstel is doeltreffend en doelmatig. Het draagt bij aan het doel om de wijze van procederen voor alle civiele procedures bij de Hoge Raad gelijk te trekken. Dit betekent een vereenvoudiging voor alle betrokkenen.

De gevolgen voor de uitvoering zijn klein. In een civiele prejudiciële procedure bij de Hoge Raad moeten schriftelijke opmerkingen worden ingediend door gespecialiseerde een advocaat bij de Hoge Raad. Ook in andere civiele procedures bij de Hoge Raad geldt verplichte procesvertegenwoordiging door een gespecialiseerde advocaat bij de Hoge Raad. In die procedures zijn advocaten bij de Hoge Raad nu al verplicht om gebruik te maken van het webportaal van de Hoge Raad. Zij beschikken dus al over een digitale aansluiting en zij zijn bekend met het digitale systeem.

Het digitale systeem kan binnen afzienbare termijn gebruiksklaar worden gemaakt voor civiele prejudiciële procedures. Dit wordt gerealiseerd binnen de normale werkzaamheden van de ICT-afdeling van de Hoge Raad. Deze werkzaamheden worden gefinancierd vanuit de eigen begroting van de Hoge Raad. Daarom zijn hiermee geen extra kosten gemoeid.

Het besluit heeft geen gevolgen voor rechtbanken en gerechtshoven die rechtsvragen stellen aan de Hoge Raad. Zijn mogen dit gewoon op papier blijven doen.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Geen.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Geen.